

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2017-95
 Looptijd: 11/2017 tot 12/2019
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

De Landgenoten

Samen met:

CSA-netwerk, De Ideale Woning, Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten

[naar de databank >](#)

De Landgenoten

Ruimte voor lokale voedselproductie in de circulaire economie

HET PROJECT IN HET KORT

De Landgenoten is een coöperatie en stichting die **landbouwgrond** koopt met het geld van aandeelhouders en schenkers, en vervolgens de grond **beheert en verhuurt aan bioboeren** via langdurige contracten. We zetten ook in op het **adviseren** van (publieke) grondeigenaren om hun grond **duurzaam** te laten bewerken. Op die gronden creëren we ruimte voor meer lokale en gezonde voeding, kansen voor innovatieve boeren en voor een levendig en groen platteland. Dat is goed voor onze gezondheid, de lokale gemeenschap en het milieu. Op die manier willen wij de **overgang** stimuleren van ons **huidige voedselproductiesysteem naar een duurzamer systeem** en zo bijdragen aan de circulaire economie.

Momenteel is er echter bij zowel private als publieke grondeigenaren (lokale besturen, OCMW's, kerkfabrieken ...) nog heel wat **sensibilisering** nodig over het **belang** van die transitie naar een **duurzamer voedselproductiesysteem**. Landbouwgrond wordt nog te veel gezien als een **goed**, om zijn financiële waarde, in plaats van als **grondstof**. Het ontbreekt eigenaars ook vaak aan de juiste **informatie**. Hoe ga je als grondeigenaar aan de slag om je grond in te zetten in de circulaire landbouweconomie? Waarmee moet je rekening

houden? Wat is een correcte gebruiksovereenkomst voor een boer?

Op die vragen willen we met het **project 'Ruimte voor lokale voedselproductie in de circulaire economie'** een antwoord bieden. In de eerste levensjaren van De Landgenoten lag de focus op expertise opbouwen, netwerken uitbreiden en innoverende praktijken testen voor het vrijmaken en duurzamer inzetten van gronden. Nu willen we al die **kennis op maat aanbieden** aan publieke grondeigenaren, lokale besturen **informer**, en hen de juiste **inspirerende voorbeelden** aanreiken.

Tom, Brecht & Ine werken in Heverlee samen aan een groot gemengd biologisch CSA-bedrijf

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 We ontwikkelden verschillende voorbeeldcases van samenwerkingen met publieke grondeigenaren en creëerden **drie nieuwe succesvolle vormen van samenwerking**: 'grondscaan', 'grondetafel' en 'zoektocht boer'.
- 2 We verbeterden ons contactmanagement en werkten een **gerichtere communicatiestrategie** uit: een vernieuwde website, inspirerende video-getuigenissen, drukwerk, twee campagnes naar gemeentebesturen, tientallen telefonische contacten ...
- 3 We vormden verschillende **boeren-ambassadeurs** die we konden betrekken in onze werking. Zij geven een **concreet gezicht** aan de grondproblematiek en helpen ons bij het **sensibiliserende werk**.
- 4 Ons publiek breidde zich duidelijk uit: we kregen exponentieel **meer aanvragen** van boeren voor grond binnen in 2019. Bovendien bleken **privé-eigenaren en studie bureaus onverwacht** geïnteresseerd in ons aanbod. We kregen zelfs een schenking van 8 ha landbouwgrond.

KERNCIJFERS

2.500+

e-mailcontacten

28

kennismakingsgesprekken

8

boerengetuigenissen als
inspiratie

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 Het vinden van betaalbare en geschikte grond voor duurzame, lokale landbouw als onderdeel van de circulaire economie blijft erg moeilijk. De **grondenmarkt is 'verhit'** en dat maakt ons werk **tijdrovend en uitdagend**.
- 2 Werken met publieke grondeigenaren zoals lokale besturen **vergt tijd**: de besluitvorming is eerder traag en als adviserende partij moeten we heel wat tijd investeren vooraleer alle neuzen in dezelfde richting wijzen.
- 3 **Niet alle boeren** zijn vragende partij om **publiekelijk te getuigen** over hun zoektocht naar grond. Verschillende aspecten spelen hierin mee, van schroom om hun situatie bloot te geven tot schrik voor gevolgen als hun getuigenis als negatief wordt ervaren.
- 4 **Niet alle eigenaren** liggen wakker van de **grondproblematiek** of zien de meerwaarde van biologische of lokale landbouw. Vele grondeigenaren, waaronder lokale besturen, blijven landbouwgrond verkopen aan de hoogste bieder, vaak onder druk van krappe begrotingen.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

We beseffen meer dan ooit dat we actief zijn in een domein waar een **lange adem een basisvereiste** is. Met uitzondering van een paar voorlopers, hebben momenteel zeer **weinig steden en gemeenten** een **duurzaam uitgebouwde voedselproductiestrategie**, laat staan één waarin 'ruimte voor boeren' een doelstelling is.

Daarom willen we in 2020 nog meer focussen op **sensibilisering** en visievorming bij publieke grondeigenaren en onze **communicatiestrategie** in die richting bijschaven. We willen als spreker optreden op **fora** waar intercommunales, ruimtelijke planners en ambtenaren samenkomen, om zo **efficiënter meer mensen tegelijk** te inspireren en informeren over lokale duurzame landbouw.

We willen ook inzetten op **burgers** die lokaal hun overheden kunnen sensibiliseren en activeren.

Verder willen we de steden en gemeenten aanspreken die de **Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen** (SDG) in hun bestuursakkoord opnemen. Met een duurzaam, lokaal landbouwproject kunnen zij immers maar liefst negen van die doelstellingen realiseren.

Ten slotte kozen we er bewust voor om onze ervaring en ons aanbod -nog- niet te bundelen in een brochure voor publieke grondeigenaren, maar staken we onze laatste energie en middelen in de creatie van [een pakkende kortfilm van 't Groentehart](#).